

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Najnowsza historia Polski (Wykład), PG_00176582						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	1	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS		2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Socjologii -> Zakład Teorii Socjologicznej i Metodologii Badań Społecznych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Daniel Wicenty					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z najnowszą historią Polski przez pryzmat wybranych pól problemowych						
	Ukazanie kluczowych procesów społecznych, w tym tzw. procesów długiego trwania, kształtujących współczesną rzeczywistość społeczną, polityczną, gospodarczą i kulturową						
	Uwrażliwienie na doświadczenie totalitarne i autorytarne kilku pokoleń Polaków						
	Ukazanie jasnych i ciemnych elementów historii Polski w kontekście kształtowania tożsamości narodowej						
	Wprowadzenie elementów refleksji historycznej do wyobraźni socjologicznej studentów						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCL3_U12] Jest gotów do uczenia się przez całe życie.	Dzięki wiedzy historycznej absolwent jest gotów uczyć się przez całe życie.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SOCL3_U08] Potrafi analizować aktualne zjawiska społeczne w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, oraz procesów zmian, jakim podlega społeczeństwo polskie, społeczeństwa Europy i świata.	Potrafi analizować aktualne zjawiska społeczne w kontekście wiedzy o historii Polski w XX wieku.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U03] Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych.	Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U01] Potrafi interpretować zjawiska społeczne wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną.	Potrafi interpretować zjawiska społeczne wykorzystując pojęcia socjologiczne i stosując je do wydarzeń historycznych w XX wieku.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_W09] Zna i rozumie różne poglądy na temat życia społecznego oraz wybranych struktur i instytucji społecznych wyrażane w świecie potocznym, dyskursie publicznym i naukowym oraz orientuje się w ich historycznej ewolucji.	Zna i rozumie różne poglądy na temat życia społecznego oraz wybranych struktur i instytucji społecznych wyrażane w świecie potocznym, dyskursie publicznym i naukowym oraz orientuje się w ich historycznej ewolucji.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_W08] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Syntetyczny obraz społeczeństwa II RP (skutki I wojny światowej, stosunki narodowościowe, życie polityczne, społeczne i kulturalne) II wojna światowa: polskie państwo podziemne, katastrofa cywilizacyjna, doświadczenie terroru Skutki ludnościowe II wojny światowej: przesiedlenia i migracje Zmiany struktury społecznej po II w.św. (rola inteligencji, środowisko wiejskie, miasta itd.) Socjalistyczna modernizacja i jej skutki Życie codzienne w PRL: wybrane problemy Kryzysy społeczne - opozycja polityczna - Solidarność i społeczeństwo polskie lat 80. Państwo opresyjne: tajna policja, prześladowania Transformacja ustrojowa: geneza, problemy z conceptualizacją, wymiary: jawny i niejawny, planowany i spontaniczny		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Promocja na drugi semestr studiów. Podstawowa wiedza o historii Polski w XX wieku		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wynik końcowego egzaminu	50.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Paczkowski Andrzej, 2005, <i>Pół wieku dziejów Polski 1939-1989</i>, Warszawa 2005 Friszek Andrzej, 2003, <i>Polska. Losy państwa i narodu 1939-1989</i>, Warszawa 2003 Podgórecki Adam, 1995, <i>Spółeczeństwo polskie</i>, Rzeszów Dziurok Adam et. al., 2011, <i>Od niepodległości do niepodległości. Historia Polski 1918-1989</i>, Warszawa Dudek Antoni, <i>Reglamentowana rewolucja: rozkład dyktatury komunistycznej w Polsce 1988-1990</i>, Kraków, różne wydania Eisler Jerzy, 2008, <i>Polskie miesiące czyli kryzys(y) w PRL</i>, Warszawa Zaremba Marcin, 2012, <i>Wielka trwoga. Polska 1944-1947. Ludowa reakcja na kryzys</i>, Kraków
	Uzupełniająca lista lektur	Staniszkis Jadwiga, 2005, <i>Postkomunizm: próba opisu</i>, Gdańsk Snyder Timothy, <i>Skrwawione ziemie. Europa między Hitlerem a Stalinem</i>, Warszawa 2011 Chumiński Jędrzej (red.), 2010, <i>Modernizacja czy pozorna modernizacja. Społeczno-ekonomiczny bilans PRL 1944-1989</i>, Wrocław Williams Dorota, Sołtysiak Grzegorz, 2016, <i>Modny PRL</i>, Warszawa Osekowski Czesław, 1994, <i>Spółeczeństwo Polski Zachodniej i Północnej w latach 1945-1956. Procesy integracji i dezintegracji</i>, Zielona Góra Jarosz Daria, 2000, <i>Polacy a stalinizm 1948-1956</i>, Warszawa Kosiński Krzysztof, 2006, <i>Oficjalne i prywatne życie młodzieży w czasach PRL</i>, Warszawa Kochanowski Jerzy, 2015, <i>Tylnymi drzwiami. Czarny rynek w Polsce 1944-1989</i>, Warszawa
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Na czym polegała informacyjna i opresyjna funkcja Służby Bezpieczeństwa? Czym był system nomenklatury w PRL?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.